T077 BL VII (22) 1442 Căn Bản Thuyết Nhất Thiết Hữu Bộ Tỳ Nại Da Q22

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 22
317

CAÊN BAÛN THUYEÁT
NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA
QUYEÅN 22

Hoïc Xöù Thöù Möôøi Chín: XUAÁT THU CAÀU LÔÏI

Ñöùc Baïc-giaø-phaïm ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù xa gaàn ñeàu nghe bieát ôû nöôùc Trung phöông coù Phaät ra ñôøi, caùc ñeä töû Thanh vaên ñeàu coù ñaïi thaàn thoâng..., neáu ngöôøi naøo coù theå cuùng döôøng Phaät vaø Taêng thì ñöôïc ñaïi quaû baùo, ñöôïc ñaïi lôïi ích. Caùc thöông nhôn phöông Baéc nghe bieát nhö theá lieàn baøn vôùi nhau: "Chuùng ta neân ñeán nöôùc trung phöông buoân baùn, moät laø caàu lôïi, hai laø cuùng döôøng Phaät vaø Taêng". Caùc thöông nhôn lieàn chôû nhieàu haøng hoùa ñeán thaønh Thaát-la-phieät cuûa nöôùc Trung phöông, trong thaùnh naøy coù moät ngoaïi ñaïo loä hình, raát gioûi veà thieân vaên vaø toaùn kyù, nghe bieát caùc thöông nhôn phöông Baéc ñeán lieàn suy nghó: "Ta nay neân ñeán xem thöû vaø thaêm hoûi, coù theå ôû choã caùc thöông nhôn naøy ta seõ ñöôïc chuùt gì", nghó roài lieàn laáy saùch töôùng ra nghieân cöùu kyõ, ñoaùn bieát ñöôïc teân tuoåi cuûa cha meï thöông nhôn vaø haøng hoùa mang theo thu lôïi ñöôïc nhieàu hay ít. Sau ñoù ngoaïi ñaïo naøy ñeán choã thöông chuû noùi : "Thieän lai thöông chuû, coù phaûi thöông chuû teân laø , thaân sinh cuûa thöông chuû teân laø , thaân maãu cuûa thöông chuû teân laø , soá haøng hoùa mang ñeán goàm coù , vaøo ngaøy thöông chuû seõ thu ñöôïc lôïi nhö theá nhö theá". Thöông chuû nghe roài suy nghó: "Ta nghe noùi ñeä töû cuûa Phaät coù ñaïi thaàn thoâng, coù ñaïi bieán hoùa phaûi chaêng laø ngöôøi naøy", nghó nhö vaäy roài sanh taâm kính tín lieàn laáy ñieäp y baèng loâng saéc ñoû vaø traùi caây ñaêïc saûn cuûa phöông Baéc daâng cuùng cho ngoaïi ñaïo naøy. Ngoaïi ñaïo naøy lieàn maëc ñieäp y môùi naøy ñeán khoe vôùi caùc ñoàng moân, hoï hoûi: "Ngöôøi ñöôïc y thöôïng haûo naøy töø ñaâu?", ngoaïi ñaïo lieàn keå söï vieäc treân cho caùc ñoàng moân nghe, hoï nghe roài lieàn noùi: "Sa moân Thích töû thöôøng khinh reõ chuùng ta, noùi chuùng ta chæ gaàn guõi vôùi haïng Chieân-ñaø-la taàm thöôøng, khoâng theå thaân

haïng ngöôøi cao quyù. Ngöôøi neân maëc y thöôïng haûo naøy ñeán choã sa moân Thích töû ñeå khích taâm hoï". Ngoaïi ñaïo naøy nghe lôøi caùc ñoàng moân lieàn ñi ñeán röøng Theä-ña , luùc ñoù OÂ-ba-nan-ñaø ñang ñöùng ôû cöûa ngoû troâng thaáy ngoaïi ñaïo töø xa ñi ñeán lieàn suy nghó: "Ngoaïi ñaïo naøy maëc y quyù giaù, neáu ta khoâng ñoaït ñuôïc y naøy thì khoâng xöùng vôùi teân OÂ-ba-nan-ñaø". Khi ngoaïi ñaïo ñeán gaàn lieàn hoûi: "OÂng môùi trôû veà theá tuïc sao?", ñaùp: "Toâi ñaâu coù veà theá tuïc", laïi hoûi: "Neáu khoâng nhö theá thì sao laïi maëc y naøy?", ñaùp: "Coù thöôøng buoân töø phöôøng Baéc vöøa ñeán, toâi ñeán thaêm hoûi, do noùi ñuùng teân cha meï cuûa oâng aáy neân sanh loøng kính tín daâng cuùng toâi chieác y quyù naøy". OÂ-ba-nan-ñaø noùi: "Ñaây khoâng phaûi laø vieäc toát, ñaâu theå tuoåi giaø suy nhö oâng laïi phaù giôùi hay sao, OÂng hay ngoài xuoáng ñaây, toâi seõ noùi phaùp yeáu". Ngoaïi ñaïo nghe lôøi ngoài xuoáng, OÂ-ba-nan-ñaø duøng taâm hoan hæ noùi dieäu phaùp, neáu OÂ-ba-nan-ñaø duøng taâm hoan hæ noùi phaùp xaû thí thì ngöôøi nghe seõ caûm thaáy nhö coù theå caét thòt mình ñeå thí. Noùi phaùp xong, OÂ-ba-nan-ñaø noùi: "Ñaïi sö cuûa oâng baûn taùnh thích y thoâ xaáu, daïy moân ñoà loä hình caïo toùc, ñi nhieàu ít ñöùng, thöôøng naèm döôùi ñaát. Neáu taùnh cuûa Ñaïi sö oâng thích aên ngon maëc ñeïp thì ñaõ cho pheùp oâng maëc y thöôïng dieäu trò giaù ngaøn vaïn, tuøy yù aên baùch vò, ôû trong phoøng xaù trò giaù naêm traêm kim tieàn... nhöng Ñaïi sö cuûa oâng ñaõ khoâng cho moân ñoà soáng neáp soáng ñoù. Ñaïi sö cuûa toâi taùnh quaûng ñaïi neân cho pheùp ñeä töû maëc y quyù giaù, aên thöùc aên baùch vò, ôû trong phoøng xaù trò giaù naêm traêm0 kim tieàn. Neáu oâng maëc y quyù giaù naøy ñi khaát thöïc, ngöôøi coù loøng tín kính seõ nghó laø oâng muoán phaù giôùi, nhö vaäy khaát thöïc seõ khoù khaên khoâng ñuû nuoâi thaân. OÂng neân cho toâi chieác y naøy, toâi seõ ñoåi laïi cho oâng chieác y thoâ xaáu ñuùng nhö yù muoán cuûa Ñaïi sö oâng. Toâi seõ maëc y naøy khaát thöïc, neáu tònh tín hoûi coù töø ñaâu, toâi seõ noùi laø cuûa oâng bieáu, hoï seõ bieát oâng laø ngöôøi thaâm tín, seõ cuùng cho oâng thöùc aên ngon vaø boå döôõng". Ngoaïi ñaïo nghe OÂ-ba-nan-ñaø noùi roài lieàn sanh taâm hoan hæ ñöa y quyù cho OÂ-ba-nan-ñaø, OÂ-ba-nan-ñaø chuù nguyeän cho khoâng bònh ñöôïc soáng laâu roài noùi: "Caùc ñoàng moân cuûa oâng neáu khi bieát oâng ñoåi y quyù naøy cho toâi baûo oâng ñoøi laïi thì sao?", ñaùp: "Y naøy laø sôû höõu cuûa toâi, ñaïi ñöùc khoâng neân lo laéng", lieàn noùi: "Ñöôïc vaäy thì toâi nhaän", OÂ-ba-nan-ñaø lieàn nhaän y quyù vaø ñöa laïi cho ngoaïi ñaïo y thoâ xaáu. Luùc ñoù ngoaïi ñaïo maëc y thoâ xaáu naøy ñeán choã ñoàng moân, hoï hoûi: "Y thoâ xaáu naøy töø ñaâu coù?", ñaùp: "Laø OÂ-ba-nan- ñaø ñoåi cho toâi". Ñoàng moân nghe roài lieàn noùi: "Caùc Thích töû naøy luoân nghó ñeán vieäc saùt phaït ta, ngöôøi khaùc thaáy ta tuy khi deã nhöng khoâng gioáng nhö Luïc chuùng, trong saùu ngöôøi naøy OÂ-ba-nan-ñaø khinh deã chuùng ta hôn heát. Neáu oâng ñoåi y vôùi ai khaùc chuùng toâi cuõng tuøy hæ, nhöng OÂ-

ba-nan-ñaø naøy luùc naøo cuõng muoán uoáng maùu chuùng ta, oâng laïi ñoåi y vôùi oâng ta thì ai nhaãn chòu ñöôïc. OÂng phaûi ñeán ñoøi laïi, ñoøi ñöôïc thì toát, neáu ñoøi khoâng ñöôïc chuùng toâi seõ ñoàng taãn xuaát oâng, ñoåi choã cuûa oâng, uùp baùt ñoái vôùi oâng vaø khoâng noùi chuyeän cuøng oâng. “Ngoaïi ñaïo nghe roài raát sôï haõi lieàn ñeán choã OÂ-ba-nan-ñaø ñeå ñoøi laïi y quyù, OÂ-ba-nan-ñaø töø xa troâng thaáy ñoaùn laø ñeán ñoøi y neân vaøo phoøng ñoùng cöûa, ngoaïi ñaïo ñeán goõ cöûa, OÂ-ba-nan-ñaø im laëng, caùc Bí-soâ thaáy lieàn hoûi: “OÂng coù vieäc gì caàn muoán gaëp OÂ-ba-nan-ñaø sao?”, ngoaïi ñaïo naøy lieàn keå laïi söï vieäc treân, caùc Bí-soâ noùi: “OÂng muoán ñoøi laïi chieác y quyù thì phaûi ñeán choã Theá toân ai caàu môùi ñoøi laïi ñöôïc”. Ngoaïi ñaïo nghe roài lieàn ñeán choã Theá toân, Theá toân töø xa thaáy ngoaïi ñaïo naøy ñi ñeán lieàn noùi vôùi caùc Bí-soâ: “Ngoaïi ñaïo naøy ñeán ñeå ñoøi laïi chieác y quyù giaù, ñoøi ñöôïc thì toát, neáu khoâng ñoøi ñöôïc seõ thoå huyeát maø cheát”. Luùc ñoù ngoaïi ñaïo ñeán choã Phaät noùi raèng: “Ñaïi ñöùc OÂ-ba-nan-ñaø laáy chieác y quyù giaù cuûa toâi, xin Theá toân thöông xoùt baûo OÂ-ba-nan-ñaø traû y laïi cho toâi, neáu toâi khoâng ñoøi ñöôïc y caùc ñoàng moân seõ taãn xuaát toâi…” Theá toân lieàn baûo A-nan-ñaø: “Thaày neân ñeán chuù nguyeän cho OÂ-ba-nan-ñaø khoâng bònh roài baûo OÂ-ba-nan-ñaø neân traû laïi chieác y quyù giaù cho ngoaïi ñaïo, neáu khoâng traû laïi ngoaïi ñaïo naøy seõ thoå huyeát maø cheát”. Cuï thoï A-nan-ñaø vaâng lôøi Phaät daïy ñeán choã OÂ-ba-nan-ñaø noùi laïi nguyeân vaên, OÂ-ba-nan-ñaø nghe roài noùi: “Toâi xin kính caån vaâng lôøi Phaät day khoâng daùm traùi lònh. Neáu khoâng phaûi Theá toân baûo toâi traû laïi thì duø soá ngoaïi ñaïo ôû chaâu Thieäm Boä naøy nhieàu nhö truùc, nhö mía, lau nhaát loaït thoå huyeát maø cheát, OÂ-ba-nan-ñaø toâi cuõng khoâng lay ñoäng. Cuï thoï yeân taâm, toâi seõ ñem traû laïi chieác y ñoù”. OÂ-ba-nan-ñaø lieàn ñeán noùi vôùi ngoaïi ñaïo: “Ñaïi sö cuûa oâng tröôùc ñaây ñaõ voïng ngöõ löøa doái theá gian, oâng ta cheát ñaõ ñoïa vaøo ñòa nguïc Voâ giaùn, treân löôõi coù naêm traêm con traâu caøy suoát ngaøy ñeâm. Nay oâng cuõng voïng ngöõ quaû baùo seõ gaáp boäi töùc laø coù ngaøn con traâu caøy treân löôõi cuûa oâng. OÂng ñaõ maëc aùo cuûa toâi chôù toâi chöa duøng chieác aùo cuûa oâng”. OÂ-ba-nan-ñaø noùi xong lieàn laáy chieác y quyù giaù ra keùo bung choã keát noái y roài voø maïnh laøm cho chieác y nhaàu naùt, sau ñoù môùi ñöa cho ngoaïi ñaïo vaø noùi to: “Caàm laáy vaø ñi mau, ñöøng laøm nhô ueá truù xöù cuûa toâi”, ngoaïi ñaïo noùi: “Hoâm nay ra khoûi choã naøy cho ñeán suoát ñôøi toâi theà khoâng böôùc chaân tôùi röøng Theä-ña nöõa”. Ñaây laø duyeân khôûi nhöng Phaät vaãn chöa keát giôùi. Luùc ñoù Luïc chuùng Bí-soâ laøm ñuû caùch ñeå kieám lôøi hoaëc thuû hoaëc döõ hoaëc sanh hoaëc chaát, duøng vaät ñaõ thaønh laáy vaät ñaõ thaønh, duøng vaät chöa thaønh laáy vaät ñaõ thaønh, duøng vaät ñaõ thaønh laáy vaät chöa thaønh, duøng vaät chöa thaønh laáy vaät chöa thaønh. Thuû laø thu laáy haøng hoùa töø phöông

khaùc maø mình thích sôû höõu, vaän chuyeån ñem ñi, tìm ngöôøi coi giöõ, laäp caùc chöùng töø kheá öôùc. Döõ laø laäp kheá öôùc ñöa vaät cho ngöôøi khaùc vay trong thôøi haïn laø bao nhieâu ngaøy. Sanh laø sanh lôïi, nhö ñöa cho ngöôøi khaùc moät ít vaät duïng maø thu laïi nhieàu thoùc luùa, sanh lôïi gaáp maáy laàn. Chaát laø thu vaät baùu, laäp chöùng töø baûo chöùng cho taøi vaät aáy. Duøng vaät ñaõ thaønh laáy vaät ñaõ thaønh: Laø duøng doà vaät baèng vaøng baïc... ñoåi laáy ñoà vaät ñaõ laøm thaønh cuûa ngöôøi khaùc. Duøng vaät chöa thaønh laáy vaät ñaõ thaønh: Laø duøng thoûi vaøng ñoåi laáy ñoà baèng vaøng cuûa ngöôøi khaùc. Duøng vaät ñaõ thaønh laáy vaät chöa thaønh laø duøng ñoà baèng vaøng ñoåi laáy thoûi vaøng cuûa ngöôøi khaùc. Duøng vaät chöa thaønh laáy vaät chöa thaønh laø duøng thoûi vaøng ñoåi laáy vaøng vuïn cuûa ngöôøi khaùc. Bí-soâ xuaát thu nhö vaäy ñeå caàu lôïi neân bò ngoaïi ñaïo cheâ traùch: “Sa moân Thích töû xuaát thu caàu lôïi ñaâu khaùc gì ngöôøi theá tuïc, ai laïi ñem y thöïc cuùng cho hoï nöõa”. Caùc Bí-soâ nghe bieát lieàn baïch Phaät, Phaät do duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ... cho ñeán caâu: ...Nôi Tyø-naïi-da cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ duøng moïi caùch xuaát thu ñeå caàu lôïi, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca”. Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho Luïc chuùng. Duøng moïi caùch laø khoâng phaûi moät caùch. Xuaát thu caàu lôïi laø duøng caùc phöông tieän Thuû, Döõ, Sanh, Chaát ñeå caàu lôïi nhuaän. Trong hoïc xuù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Bí-soâ vì caàu lôïi tích tröõ haøng hoùa duøng moïi phöông tieän chuyeân chôû ñeán phöông khaùc, ñoùng thueá, laäp chöùng töø... khi chöa thu lôïi thì phaïm AÙc-taùc, khi thu ñöôïc lôïi thì phaïm Xaû ñoïa. Neáu Bí-soâ vì caàu lôïi ñöa vaøng baïc tieàn cho ngöôøi khaùc vay, khi chöa thu lôïi vaø khi thu ñöôïc lôïi phaïm toäi gioáng nhö treân. Neáu Bí-soâ vì sanh lôïi ñem taøi vaät cho ngöôøi khaùc möôïn... cho ñeán khi thu ñöôïc lôïi phaïm toäi gioáng nhö treân. Bí-soâ vì caàu lôïi thu vaøo vaät baùu tính theo thôøi gian ñeå thuû lôïi... phaïm toäi gioáng nhö treân. Bí-soâ vì caàu lôïi ñem y cuûa mình ñoåi cho ngöôøi, khi ñoåi phaïm AÙc-taùc, khi nhaän ñöôïc phaïm Xaû ñoïa. Luùc Theá toân ôû trong Truøng caùc ñöôøng beân ao Di haàu taïi thaønh Quaûng Nghieâm, trong thaønh naøy caùc Laät-coâ-tyø ñeàu ôû nhaø cao saùu , baûy taàng thaáy caùc Bí-soâ ôû nhaø thaáp neân xaây caát nhaø cao saùu . Baûy taàng cuùng cho caùc Bí-soâ, traûi qua thôøi gian laâu ñeàu bò hö hoaïi. Caùc thí chuû naøy thaáy vaäy lieàn suy nghó: “Chuùng ta coøn soáng maø chuøa ñaõ hö hoaïi, neáu sau khi ta cheát söï vieäc coøn nhö theá naøo nöõa. Chuùng ta neân thí vaät voâ taän ñeå Taêng tu söûa”. Nghó roài lieàn ñem vaät thí ñeán choã caùc Bí-soâ noùi raèng: “Thaùnh giaû, nhöõng vaät thí voâ taän naøy cuùng ñeå tu boå chuøa, xin Thaùnh giaû

nhaän”, caùc Bí-soâ noùi: “Theá toân ñaõ cheá giôùi neân chuùng toâi khoâng ñöôïc nhaän”, lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: “Neáu vì Taêng coù doanh taïo tu söûa gì thì neân nhaän vaät voâ taän, Bí-soâ Tyø-ha-la neân laøm ba taàng, Bí-soâ ni neân laøm hai taàng”. Caùc Bí-soâ nhaän vaät voâ taän roài ñem caát vaøo kho, thôøi gian sau thí chuû ñeán hoûi: “Vì sao Tyø-ha-la vaãn chöa ñöôïc tu söûa?”, Bí-soâ ñaùp

laø khoâng coù tieàn vaät, thí chuû noùi: “Chaúng phaûi toâi ñaõ cuùng vaät voâ taän roài hay sao?”, Bí-soâ noùi: “Vaät voâ taän vaãn coøn ôû trong kho”, thí chuû noùi: “Vaät voâ taän khoâng neân ñeå nhö vaäy, ñaâu phaûi trong nhaø toâi khoâng coù choã ñeå, vì sao khoâng xoay sôû ñeå sanh lôïi?”, caùc Bí-soâ noùi: “Theá toân cheá giôùi khoâng cho caàu lôïi”, lieàn ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: “Neáu vì Taêng thì ñöôïc caàu lôïi nhuaän”. Nghe Phaät tuøy khai nhö vaäy, caùc Baø-la-moân. Cö só coù tín taâm ñeàu ñem vaät voâ taän cuùng thí, vaät voâ taän naøy ñöôïc xoay sôû ñeå sanh lôïi. Luùc ñoù caùc Bí-soââ ñem vaät voâ taän naøy cho thí chuû xoay sôû ñeå sanh lôïi , sau ñoù laïi tranh chaáp vôùi thí chuû veà lôïi nhuaän, thí chuû noùi: “Thaùnh giaû, chaúng leõ do vaät cuûa chuùng toâi maø sanh tranh chaáp hay sao?”. Caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät noùi: “Khoâng neân cuøng thí chuû sanh lôïi”, caùc Bí-soâ lieàn cuøng vôùi giôùi haøo quyù sanh lôïi, khi ñoøi vaät hoï yû theá khoâng ñöa. Phaät noùi: “khoâng neân cuøng giôùi haøo quyù sanh lôïi”, caùc Bí-soâ lieàn cuøng haïng ngöôøi ngheøo khoå sanh lôïi, khi ñoøi vaät hoï khoâng coù vaät ñöa laïi. Phaät noùi: “Khi ñöa vaät voâ taän cho ai thì caàn phaûi phaân minh, hai beân laøm kheá öôùc vaø laäp chöùng töø, duø laø OÂ-ba-saùch-ca tín taâm cuõng phaûi laøm kheá öôùc chöùng töø roõ raøng”. Khoâng phaïm laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Hoïc Xöù Thöù Hai Möôi: MUA BAÙN Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät , luùc ñoù Luïc chuùng Bí-soâ duøng ñuû caùch mua baùn ñoåi chaùc… khieán ngoaïi ñaïo cheâ traùch: “Sa moân Thích töû khoâng bieát nhaøm chaùn, mua baùn ñoåi chaùc xuaát thu caàu lôïi khoâng khaùc gì theá tuïc. Ai laïi ñem y thöïc cuùng thí cho hoï nöõa”. Caùc Bí-soâ ñem vieäc naøy baïch Phaät , Phaät do duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ… cho ñeán caâu: … Nôi Tyø-naïi-da cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ mua baùn ñuû moïi hình thöùc, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca”. Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho luïc chuùng. Ñuû moïi hình thöùc laø khoâng phaûi moät hình thöùc. Mua baùn laø thu mua giaù reõ baùn ra giaù ñaéc. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu Bí-soâ vì lôïi mua baùn, khi mua vaøo phaïm AÙc-taùc, khi baùn ra

phaïm Xaû ñoïa. Neáu vì lôïi cho neân mua vaøo nhöng khoâng vì lôïi maø baùn ra, khi mua phaïm AÙc-taùc, khi baùn ra khoâng phaïm. Neáu khoâng vì lôïi maø mua vaøo nhöng vì lôïi maø baùn ra, khi mua khoâng phaïm nhöng khi baùn ra phaïm xaû ñoïa. Khoâng vì lôïi mua vaøo, khoâng vì lôïi baùn ra thì khoâng phaïm. Neáu khi saép ñi ñeán xöù khaùc mua vaät mang theo voán khoâng vì caàu lôïi, khi ñeán ñoù gaëp duyeân baùn ra ñöôïc lôïi nhöng khoâng phaïm. Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch. Nhieáp Tuïng: Hai baùt, hai thôï deät, Ñoaït y vaø caáp thí, Lan-nhaõ, Y taém möa, Hoài taêng, thuoác baûy ngaøy.

Hoïc Xöù Thöù Hai Moát: CHÖÙA BAÙT DÖ QUAÙ MÖÔØI NGAØY KHOÂNG PHAÂN BIEÄT Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù OÂ-ba-nan-ñaø suy nghó: “Chuùng ta caàu lôïi nôi naøo cuõng bò Phaät cheá giôùi khieán chuùng ta khoâng caàu ñöôïc, lôïi döôõng nhaân ñaây cuõng ñoaïn tuyeät”, nghó roài sanh lo buoàn. Ñuùng luùc coù saùu möôi ngöôøi du haønh ñeán Vieân quaùn muoán toå chöùc yeán tieäc, OÂ-ba-nan-ñaø nghe roài lieàn suy nghó: “Neáu nôi nhöõng ngöôøi naøy maø ta khoâng ñöôïc taøi vaät thì ta khoâng goïi laø OÂ-ba-nan-ñaø nöõa”, nghó roài lieàn laáy moät caùi baùt toát troøn tròa saùng saïch coù theå thoï duïng ñöïng trong caùi ñaõy, mang döôùi naùch ñi ñeán choã yeán tieäc. OÂ-ba-nan-ñaø ñeán tröôùc moät ngöôøi trong yeán tieäc noùi phaùp khieán sanh loøng tín kính, ngöôøi aáy hoûi: “Thaùnh giaû vì muïc ñích gì ñeán ñaây?”, ñaùp laø vì baùt maø ñeán, ngöôøi aáy noùi: “Nay toâi khoâng coù baùt, neáu choã naøo coù baùn toâi seõ mua cuùng döôøng”. OÂ-ba-nan-ñaø nghe noùi roài lieàn laáy chieác baùt töø trong ñaõy ra cho ngöôøi aáy xem, xem roài lieàn hoûi: “Chieác baùt nhö vaày giaù bao nhieâu?”, ñaùp: “Giaù khoaûng chöøng saùu möôi Ca- lôïi-sa-ba-noa”, ngöôøi aáy noùi: “Toâi seõ cuùng saùu möôi Ca-lôïi-sa-ba-noa, thaày haõy töï mua”. OÂ-ba-nan-ñaø nhaän tieàn roài chuù nguyeän cho ngöôøi aáy ñöôïc khoâng bònh soáng laâu, sau ñoù laïi ñeán choã ngöôøi khaùc, cöù nhö theá ñeán ñuû saùu möôi ngöôøi xin moãi ngöôøi ñöôïc saùu möôi Ca-lôïi-sa-ba-noa roài boû ra veà. Yeán tieäc xong saùu möôi ngöôøi quaây quaàn laïi moät choã, luùc ñoù coù moät ngöôøi noùi: “Vöøa roài toâi cuùng saùu möôi Ca-lôïi-sa-ba-noa cho Thaùnh giaû OÂ-ba-nan-ñaø thuoäc doøng hoï Thích xuaát gia, laø vò ñaïi phaùp sö, thoâng suoát ba taïng, bieän taøi voâ ngaïi ñeå mua moät caùi baùt toát”. Moïi ngöôøi

nghe roài ñeàu noùi: “Toâi cuõng cuùng cho vò aáy saùu möôi Ca lôïi sa ba noa ñeå mua moät caùi baùt toát”, roài cuøng noùi vôùi nhau: “Khoâng bieát moät Bí-soâ caàn bao nhieâu caùi baùt”. Vöøa luùc ñoù coù moät Bí-soâ ñi ngang qua, hoï lieàn hoûi: “Thaùnh giaû, moät Bí-soâ caàn bao nhieâu caùi baùt?”, ñaùp: “Chæ caàn moät baùt”. Moïi ngöôøi nghe roài lieàn sanh cheâ traùch, nhöng Phaät vaãn chöa do duyeân naøy maø cheá giôùi. Luùc ñoù Luïc chuùng ñöôïc nhieàu baùt dö, khoâng töï thoï duïng cuõng khoâng cho caùc Bí-soâ khaùc, caùc Bí-soâ thieåu duïc thaáy vaäy lieàn cheâ traùch roài ñem baïch Phaät, Phaät môùi do duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ… cho ñeán caâu: … Nôi Tyø-naïi-da cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ chöùa baùt dö quaù möôøi ngaøy maø khoâng taùc phaùp phaân bieät, phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca”. Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho Luïc chuùng. Quaù möôøi ngaøy töùc laø quaù möôøi ñeâm. Chöùa baùt dö laø ngoaøi chieác baùt ñaõ thoï trì goïi laø baùt dö, chöùa laø nghó thuoäc cuûa mình. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Bí-soâ ngaøy thöù moät trong thaùng ñöôïc baùt trong voøng möôøi ngaøy neân trì neân phaân bieät, neân xaû neân cho ngöôøi… gioáng nhö giôùi chöùa y dö quaù möôøi ngaøy coù noùi roõ. Neáu baùt nhoû hay baùt saéc traéng hoaëc ñònh cho ngöôøi saép thoï giôùi thì khoâng phaïm. Khoâng phaïm nöõa laø

ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Hoïc Xöù Thöù Hai Möôi Hai: XIN BAÙT Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, moät ñoàng töû baùn höông trong thaønh naøy coù moät chieác baùt toát, troøn tròa, saùng saïch coù theå thoï duïng. Moät Bí-soâ saùng sôùm vaøo thaønh khaát thöïc ñeán trong chôï, ñoàng töû baùn höông noùi vôùi Bí-soâ khaát thöïc: “Thaùnh giaû con coù caùi baùt toát coù theå thoï duïng, neáu caàn xin Thaùnh giaû thoï nhaän”, Bí-soâ noùi: “Toâi hieän coù baùt roài”, ñoàng töû noùi: “Neáu coù vò naøo caàn, nhôø Thaùnh giaû noùi vò aáy ñeán laáy duøng”. Bí-soâ nhaän lôøi, sau khi khaát thöïc xong trôû veà truù xöù thoï thöïc röûa baùt roài noùi vôùi caùc Bí-soâ: “Caùc cuï thoï, treân daõy phoá trong chôï coù ñoàng töû baùn höông muoán cuùng moät caùi baùt toát cho cuï thoï naøo caàn”, OÂ-ba-nan-ñaø ôû caùch ñoù khoâng xa nghe roài suy nghó: “Ta phaûi quôû traùch Bí-soâ khaát thöïc kia ñöøng truyeàn tin naøy nöõa, caùc Haéc-baùt khaùc nghe ñöôïc seõ nhanh chaân ñeán laáy”, nghó roài lieàn ñeán noùi vôùi Bí-soâ khaát thöïc: “Cuï thoï aên thöùc aên cuûa ngöôøi tín taâm, khoâng neân noùi gì khaùc, chæ coù haïng ngöôøi taâm tham môùi baøn veà y baùt”. Bí-soâ khaát thöïc lieàn suy nghó: “Treân theá gian naøy haïng ngöôøi ña caàu thöôøng tham

lam tìm toøi, OÂ-ba-nan-ñaø laø moät trong soá ñoù, oâng ta nghe ñöôïc lôøi ta noùi coøn ñeán quôû traùch, neáu caùc baät kyø tuùc khaùc nghe ñöôïc aét seõ quôû traùch nhieàu hôn”, nghó roài lieàn im laëng khoâng daùm noùi nöõa, OÂ-ba-nan-ñaø noùi: “Thaân giaùo sö cuûa cuï thoï laø tri thöùc cuûa toâi cho neân toâi môùi quôû traùch cuï thoï, xin chôù oâm loøng giaän”, Bí-soâ noùi: “Toâi seõ khoâng noùi nöõa”,OÂ-ba-nan-ñaø noùi: “hoài naûy toâi chöa nghe roõ, haõy noùi laïi choã ôû cuûa ñoàng töû aáy”, Bí-soâ noùi: “ÔÛ daõy phoá trong chôï”. OÂ-ba-nan-ñaø nghe roài lieàn maëc Taêng-giaø-chi ñi ñeán ñoù, luùc ñoù ñoàng töû baùn höông töø xa nhìn thaáy daùng daáp cuûa OÂ-ba-nan-ñaø ñang ñi tôùi lieàn suy nghó: “Thaáy daùng daáp cuûa Bí-soâ naøy ñi ñeán chaéc laø muoán ñoaït laáy baùt cuûa ta”, nghó roài lieàn giaáu caùi baùt döôùi saøng. OÂ-ba-nan-ñaø cuõng töø xa nhìn thaáy ñoàng töû giaáu baùt lieàn hoûi: “Vì sao laïi giaáu baùt?”, noùi roài lieàn ñöa tay laáy baùt ra vaø chuù nguyeän cho ñoàng töû khoâng bònh soáng laâu, ñoàng töû noùi: “Thaùnh giaû haõy traû tieàn caùi baùt môùi ñöôïc mang ñi”, OÂ-ba-nan-ñaø noùi: “Ngöôi ñaâu theå baùn ñoà duøng cuûa tieân nhôn”, lieàn noùi keä: “Neáu ngöôøi cuùng baùt saønh, Seõ ñöôïc baùt baèng vaøng, Quaû baùo quyeát khoâng sai, Taïi sao sanh lo buoàn”. Ñoàng töû noùi: “Thaùnh giaû khoâng traû tieàn laø khoâng ñöôïc”, OÂ-ba- nan-ñaø noùi: “Ngöôi nay xeûn tieác caùi baùt, ñôøi sau seõ ñoïa laøm loaøi quyû coù cuïc buôùu lôùn ôû coå”. Vöøa luùc ñoù coù moät tröôûng giaû ñi ñeán thaáy OÂ-ba-nan- ñaø lieàn chaøo hoûi, OÂ-ba-nan-ñaø noùi: “Ai caàn Hieàn thuû kính leã suoâng”, Tröôûng giaû noùi: “Thaùnh giaû caàn gì?”, OÂ-ba-nan-ñaø noùi: “Tröôûng giaû haõy mua chieác baùt naøy cuùng cho toâi”, Tröôûng giaû hoûi ñoàng töû: “Chieác baùt naøy giaù bao

nhieâu?", ñoàng töû noùi giaù, Tröôûng giaû noùi: "Toâi seõ traû tieàn caùi baùt", ñoàng töû lieàn ñöa baùt cho Tröôûng giaû, Tröôûng giaû lieàn trao cho OÂ-ba-nan-ñaø, OÂ-ba-nan-ñaø nhaän baùt roài chuù nguyeän cho Tröôûng giaû khoâng bònh soáng laâu. Sau khi Tröôûng giaû ñi roài OÂ-ba-nan-ñaø noùi vôùi ñoàng töû: "Ngöôi cho raèng OÂ-ba-nan-ñaø ta khoâng theå xin ñöôïc caùi baùt coù giaù nhö theá hay sao, ngöôi nay xeûn tieác caùi baùt, ñôøi sau seõ ñoïa laøm loaøi quyû coù böôùu lôùn nôi coå", ñoàng töû noùi: "Thaày ñöôïc baùt roài haõy ñi khoûi ñaây". OÂ-ba-nan-ñaø mang baùt veà röøng Theä-ña khoe vôùi caùc Bí-soâ, moät Bí-soâ treû tuoåi hoûi: "Ñaïi ñöùc ñaõ coù baùt sao coøn tìm baùt khaùc nöõa", OÂ-ba-nan-ñaø noùi: "Ta ñaïp treân ñaàu oan gia neân chöùa baùt dö nöõa". Caùc Bí-soâ thieåu duïc lieàn cheâ traùch: "Taïi sao Bí-soâ ñaõ coù baùt roài laïi xin theâm baùt khaùc, baïch Phaät, Phaät do duyeân naøy nhoùm hoïp caùc Bí-soâ quôû traùch OÂ-ba-nan-ñaø roài baûo caùc Bí-soâ: "Töø nay veà sau, Bí-soâ ñaõ coù baùt roài

khoâng neân xin theâm baùt khaùc nöõa". Luùc ñoù coù moät Bí-soâ khaát thöïc baùt bò luûng, khi mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc coù ngöôøi cuùng buùn khoâ lieàn ñöïng trong caùi ñaõy ñöïng baùt, sau ñöôïc cuùng buùn nöôùc lieàn ñöïng trong baùt, nöôùc töø choã luûng chaûy ra thaám öôùt buùn khoâ vaø laøm dô caùi ñaõy khieán nhieàu ruoài xanh bay theo ñaõy ñöïng baùt. Treû nít thaáy vaäy chaïy theo treâu choïc: "Thaùnh giaû töøng tu ngieäp nhieàu quyeán thuoäc; nhö Tröôûng giaû, quyù nhôn, thöông chuû coù nhieàu ñoà chuùng vaây quanh; ruoài xanh quyeán thuoäc vaây quanh cuõng nhö vaäy". Vöøa luùc ñoù coù tröôûng giaû Caáp-coâ-ñoäc nghe thaáy lieàn noùi: "Vì sao caùc chaùu treâu choïc tröôûng giaû?", ñaùp: "Chuùng chaùu khoâng treâu choïc, chæ laø thaáy ruoài xanh vaây quanh Thaùnh giaû nhö Tröôûng giaû coù nhieàu ñoà chuùng vaây quanh, neân noùi Thaùnh giaû ñaõ töøng tu nghieäp nhieàu quyeán thuoäc". Tröôûng giaû noùi vôùi Bí-soâ: "Thaùnh giaû xuaát gia trong giaùo phaùp ñoan nghieâm cuûa Phaät sao laøm vieäc xaáu hoå nhö vaäy?", ñaùp: "Toâi laøm vieäc gì maø goïi laø xaáu hoå, vì Phaät ñaõ cheá Bí-soâ coù baùt roài khoâng ñöôïc xin baùt khaùc nöõa", Tröôûng giaû noùi: "Thaùnh giaû ñaâu neân giöõ maõi caùi baùt luûng chaûy nhö theá". Caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: "Bí-soâ naøo coù baùt bò luûng chaûy neân vaù traùm laïi". Sau ñoù caùc Bí-soâ duøng naêm thöù naáu chaûy nhö ñöôøng ñen, saùp, khoaùng tía, chì vaø saét ñeå vaù traùm, nhöng khi ñöïng thöùc aên noùng thì troùc ra, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: "Khoâng neân duøng naêm thöù naáu chaûy naøy ñeå traùm, neân duøng naêm loaïi chaát deûo khoâ ñeå traùm", caùc Bí-soâ khoâng bieát naêm loaïi ñoù laø gì, Phaät noùi: "Xem choã luûng laø nhoû hay lôùn, nhoû thì duøng ñinh traùm, lôùn thì duøng mieáng thieác traùm hoaëc ñeå mieáng thieác roài ñoùng ñinh boán goùc, hoaëc laøm nhö raêng caù Ma kieät, hoaëc duøng maït vuïn", caùc Bí-soâ khoâng bieát loaïi maït vuïn gì, Phaät noùi: "Coù hai loaïi laø maït vuïn cuûa saét vaø cuûa ñaù, baùt saét hay baùt saønh ñeàu traùm ñöôïc". Bí-soâ duøng nöôùc nghieàn vôùi maït vuïn ñeå traùm lieàn rôùt ra, duøng daàu nghieàn vôùi maït vuïn traùm cuõng rôùt ra, duøng löûa

nung cuõng rôùt ra, duøng löûa nung beân trong cuõng rôùt ra, sau ñoù duøng nöôùc chaø xaùt cuõng rôùt ra, Phaät noùi: “Laáy daàu thoa roài lau tröôùc khi chaø xaùt, neáu loå nhoû thì duøng ñöôøng caùt troän vôùi buøn traùm vaøo choã luûng roài nung, neáu baùt saønh neân duøng loaïi maït vuïn cuûa ñaù ñeå traùm”. Phaät daïy naêm caùch traùm baùt roài, sau ñoù coù Bí-soâ lôû tay laøm rôùt baùt beå thaønh naêm mieáng, Bí-soâ ñoù phaûi khoan nhieàu loå hoảng roài duøng daây mòn raøng dính laïi ñeå mang ñi khaát thöïc, Phaät noùi: “Baùt ñaõ beå nhö vaäy khi röûa phaûi cho saïch”, Bí-soâ ñoù khi röûa phaûi thaùo daây ra, röûa xong raøng dính trôû laïi maát raát nhieàu thì giôø pheá boû vieäc tu phaåm thieän, caùc Bí-soâ thaáy vaäy lieàn noùi: “Vieäc thaùo ra roài raøng laïi laø vieäc tu phaåm thieän cuûa thaày hay sao?”, ñaùp: “Baùt luûng thì coù naêm caùch traùm coøn beå thaønh naêm mieáng nhö vaày

toâi khoâng bieát phaûi laøm sao”, caùc Bí-soâ baïch Phaät, Phaät noùi: “Neáu baùt khoù tìm thì tuøy yù lieäu lyù, neáu baùt deã tìm thì neân boû tìm caùi khaùc”. Luùc ñoù Phaät khen ngôïi ngöôøi trì giôùi… cho ñeán caâu: … Nôi Tyø-naïi-da cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ, baùt bò nöùt chöa tôùi naêm laèn nöùt coøn coù theå duøng ñöôïc, vì muoán toát neân tím caàu caùi khaùc, khi ñöôïc phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca. Bí-soâ naøy neân ôû trong chuùng xaû baùt aáy roài laáy caùi baùt cuûa ngöôøi nhoû nhaát trong chuùng ñöa laïi cho Bí-soâ aáy noùi raèng: “Baùt naøy giao laïi cho thaày, khoâng neân giöõ yeân ñoù, khoâng neân phaân bieät cuõng khoâng neân cho ai, maø phaûi caån thaän nhö phaùp thoï duïng töø töø cho ñeán khi beå”. Ñaây laø phaùp xaû baùt. Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho luïc chuùng. Chöa tôùi naêm laèn nöùt laø chöa ñuû naêm laèn nöùt. Vì muoán toát neân tìm caàu baùt khaùc laø vì tham toát neân tìm theâm baùt thöù hai. Bí-soâ naøy neân ôû trong chuùng xaû baùt aáy töùc laø haønh phaùp xaû baùt, trong chuùng neân sai moät Bí-soâ haønh baùt coù phaïm, ngöôøi khoâng coù naêm ñöùc thì khoâng neân sai, neáu ñaõ sai thì khoâng neân laøm, ñoù laø aùi, saân, sôï si, khoâng bieát phaùp haønh vaø khoâng haønh. Ngöôïc laïi neáu coù ñuû naêm ñöùc thì neân sai, ñaõ sai roài thì neân laøm. Neân sai nhö sau: Ñaùnh kieàn chuøy nhoùm taêng, tröôùc hoûi vò naøo coù theå vì Taêng giaø haønh baùt coù phaïm, neáu coù ngöôøi ñaùp laø coù theå thì Taêng neân sai moät Bí-soâ taùc phaùp yeát ma nhö trong Baùch nhaát yeát ma coù noùi roõ. Phaät noùi: “Ta cheá haønh phaùp cho Bí-soâ haønh baùt coù phaïm nhö sau: Bí-soâ aáy neân ôû trong chuùng hoøa hôïp baïch: Kính baïch ñaïi ñöùc Taêng, toâi Bí-soâ teân seõ haønh baùt coù phaïm”. Saùng ngaøy mai caùc cuï thoï moãi vò mang baùt cuûa mình ñeán trong Taêng. Saùng hoâm sau Bí-soâ haønh baùt neân mang baùt coù phaïm ñeán tröôùc vò Thöôïng toøa khen ngôïi baùt ñoù nhö sau: Baùt naøy thanh tònh vieân maõn, coù theå thoï duïng, neáu thöôïng toïa caàn xin haõy tuøy yù nhaän. Neáu Thöôïng toøa nhaän baùt aáy thì Bí-soâ haønh baùt neân laáy chieác baùt cuõ cuûa thöôïng toïa thöù nhaát chyeån trao cho vò thöôïng toïa thöù hai, thöôïng toïa thöù hai khoâng nhaän thì chuyeån trao cho vò thöôïng toïa thöù ba. Khi thöôïng toïa

thöù ba laáy maø thöôïng toïa thöù hai ñoøi laáy thì ñoøi laàn thöù nhaát khoâng ñöa, laàn thöù hai cuõng khoâng ñöa, laàn thöù ba neân ñöa nhöng vò thöôïng toïa naøy maéc toäi Vieät phaùp phaûi nhö phaùp saùm hoái. Haønh phaùp xaû baùt nhö vaäy cho ñeán vò cuoái cuøng nhoû nhaát trong Taêng, Bí-soâ haønh baùt neân laáy baùt cuûa vò nhoû nhaát cuoái cuøng naøy ñöa laïi cho Bí-soâ phaïm vaø noùi raèng: Baùt naøy khoâng neân giöõ yeân ñoù, khoâng neân phaân bieät, cuõng khoâng neân cho ai, maø phaûi caån thaän nhö phaùp thoï duïng töø töø cho ñeán khi beå. Ñaây laø phaùp haønh baùt, Bí-soâ haønh baùt neáu khoâng y theo phaùp naøy maø haønh thì phaïm toäi Vieät phaùp. “Ta cheá theâm haønh phaùp cho Bí-soâ phaïm nhö

sau: Bí-soâ phaïm ñöôïc baùt naøy roài phaûi saém hai caùi ñaõy ñöïng baùt, ñaõy toát ñöïng baùt dö, ñaõy khoâng toát ñöïng baùt cuõ. Khi khaát thöïc phaûi mang caû hai baùt theo, thöùc aên khoâ thì ñöïng trong baùt dö, thöùc aên öôùt thì ñöïng trong baùt cuõ. Trôû veà truù xöù thoï thöïc thì neân aên thöùc aên trong baùt cuõ tröôùc, aên xong khi röûa neân röûa baùt dö tröôùc, röûa xong hong phôi cuõng phaûi phôi baùt dö tröôùc, khi caát thì caát baùt dö ôû choã toát. Khi ñi ñöôøng coù theå nhôø ngöôøi mang giuøm baùt cuõ, coøn baùt dö phaûi töï mang, khoâng coù ai mang giuøm thì beân vai phaûi mang baùt dö, beân vai traùi mang baùt cuõ. Bí-soâ phaïm ñöôïc baùt ñoái vôùi haønh phaùp naøy neáu khoâng haønh theo thì phaïm toäi Vieät phaùp. Ñaây laø phaùp trò phaït cho ñeán troïn ñôøi hoaëc caån thaän thoï duïng cho ñeán khi beå”. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Neáu baùt cuûa Bí-soâ bò nöùt moät laèn chöa treùt vaãn coøn duøng ñöôïc laïi caàu xin baùt khaùc, khi xin phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc phaïm xaû ñoïa. Neáu baùt cuûa Bí-soâ bò nöùt hai laèn chöa treùt vaãn coøn duøng ñöôïc laïi caàu xin baùt khaùc, phaïm toäi gioáng nhö treân. Cho ñeán ba, boán laèn nöùt cuõng nhö vaäy. Neáu baùt cuûa Bí-soâ bò nöùt moät laèn, treùt roài coøn duøng ñöôïc laïi caàu xin baùt khaùc, khi xin phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc phaïm xaû ñoïa. Cho ñeán bò nöùt boán laèn phaïm toäi cuõng nhö vaäy. Neáu baùt bò nöùt naêm laèn duø treùt hay khoâng treùt, coøn duøng ñöôïc hay khoâng duøng ñöôïc caàu xin baùt khaùc ñeàu khoâng phaïm. Baùt do mua hay do thí ñöôïc cuõng khoâng phaïm. Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Hoïc Xöù Thöù Hai Möôi Ba: TÖÏ XIN TÔ SÔÏI BAÛO THÔÏ DEÄT KHOÂNG PHAÛI HOÏ HAØNG DEÄT THAØNH Y Phaät ôû trong vöôøn Caáp-coâ-ñoäc röøng Theä-ña thaønh Thaát-la-phieät, luùc ñoù OÂ-ba-nan-ñaø suy nghó: “Ñeàu do tröôûng giaû Caáp-coâ-ñoäc neân Phaät cheá hoïc xöù khieán ta muoán khuyeán hoùa gì cuõng khoâng theå ñöôïc. Nay ta neân vaøo thaønh giaùo hoùa may ra ñöôïc chuùt ít”, nghó roài saùng sôùm hoâm sau lieàn ñaép y mang baùt vaøo thaønh khaát thöïc, ñi ñeán khu Phöông Laâm thaáy coù naêm traêm ngöôøi nöõ ñang keùo tô baïch ñieäp lieàn suy nghó: “Nhöõng ngöôøi nöõ naøy do nghieäp cuûa mình neân baát cöù ngaøy ñeâm ñeàu phaûi laøm vieäc vaát vaû nhö kieáp traâu caøy, laïi coøn phaûi ñoùng thueá

nöõa”. OÂ-ba-nan-ñaø ñeán choã hoï chuù nguyeän chung cho hoï ñöôïc khoâng bònh soáng laâu nhöng taát caû ngöôøi nöõ naøy ñeàu im laëng. OÂ-ba-nan-ñaø noùi: “Coù moät ñieàu khoâng laâu nöõa seõ ñeán vôùi taát caû caùc coâ, ñieàu naøy moïi ngöôøi ñeàu khoâng öa thích, ñeàu khoâng vöøa yù, ñoù chính laø caùi cheát. Khi noù ñeán

caùc coâ muoán noùi cuõng khoâng noùi ñöôïc”. Nghe lôøi noùi naøy moät coâ trong soá ñoù ñöùng daäy laáy gheá môøi OÂ-ba-nan-ñaø ngoài, OÂ-ba-nan-ñaø ngoài roài hoûi: “Caùc coâ ñaõ töøng tu chuùt vieäc thieän naøo chöa?”, ñaùp laø chöa töøng, OÂ-ba-nan-ñaø noùi: “Caùc coâ khoâng neân khoâng tu nghieäp thieän, ngöôøi nöõ naøy (ngöôøi nöõ laáy gheá môøi OÂ-ba-nan-ñaø ngoài) coù ñuû hai thöù thieän caên khieán ñöôïc taêng tröôûng: Moät laø nôi toâi sanh loøng tònh tín thì nghieäp ñoan nghieâm ñöôïc taêng tröôûng, hai laø thaáy toâi ñeán laáy gheá môøi ngoài leã baùi thì nghieäp ñôøi sau sanh vaøo nhaø quyù toäc ñöôïc taêng tröôûng. Neáu coù theå boá thí ít taøi vaät thì ñöôïc thoï duïng tieàn baïc sung tuùc, caùc coâ coù theå laøm ñöôïc hay khoâng?”. Caùc ngöôøi nöõ noùi: “Chuùng toâi chæ bieát keùo tô, khoâng raûnh laøm vieäc khaùc”, OÂ-ba-nan-ñaø laïi hoûi: “Caùc coâ chöa töøng laøm chuùt tö löông cho ñôøi sau hay sao?”, ñaùp laø chöa töøng, OÂ-ba-nan-ñaø noùi: “Ñaây laø ñieàu khoâng toát, kieáp tröôùc caùc coâ ñaõ khoâng tu nghieäp phöôùc bò giaëc cöôùp maát neân ñôøi naøy phaûi vaát vaû khoå sôû. Ñôøi nay tuy ñöôïc laøm ngöôøi nhöng laïi khoâng tu nghieäp phöôùc cuõng seõ bò giaëc cöôùp maát”. Caùc ngöôøi nöõ hoûi: “Chuùng toâi neân laøm vieäc gì coù theå laøm tö löông cho ñôøi sau?”, OÂ-ba-nan-ñaø noùi: “Neáu caùc coâ coù theå cuøng nhau baøn luaän ñoàng taâm laøm moät ñaïi ñieäp daâng cuùng cho ngöôøi trong doøng hoï Thích xuaát gia, thoâng suoát ba taïng, laø ñaïi phaùp töôùng, bieän taøi voâ ngaïi, moïi ngöôøi ñeàu bieát. Ñaây chính laø laøm tö löông cho ñôøi sau”, caùc ngöôøi nöõ noùi: “Chuùng toâi töø ôi naøo coù ñöôïc ñaïi ñieäp, laïi töø nôi naøo gaëp ñöôïc phöôùc ñieàn thaéng thöôïng nhö vaäy?”, OÂ-ba-nan-ñaø noùi: “Caùc coâ haù khoâng bieát toâi laø thuoäc doøng hoï Thích xuaát gia… moïi ngöôøi ñeàu bieát hay sao?. Coøn nhö töø nôi naøo ñöôïc ñaïi ñieäp thì caùc coâ haù khoâng bieát: “Chôù khinh thí nhoû, Cho laø khoâng phöôùc, Gioït nöôùc tuy nhoû, Daàn ñaày lu to, Nhöõng ngöôøi coù trí, Thöôøng tu phöôùc nhoû, Trong ruoäng thuø thaéng, Ñöôïc quaû baùo lôùn”. Caùc coâ coù theå boá thí moät löôïng tô sôïi ñöôïc khoâng?”. Caùc ngöôøi nöõ ñeàu noùi coù theå, moät ngöôøi noùi: “Toâi xin cuùng nöûa löôïng”, ngöôøi khaùc noùi: “Toâi xin cuùng moät phaàn”, nhö vaäy tuaàn töï taát caû naêm traêm ngöôøi nöõ ñeàu tuøy hæ cuùng ít nhieàu. OÂ-ba-nan-ñaø hoûi: “Caùc coâ coù taâm xaû nhö vaäy thì tô phaûi laø tô nhoû mòn”, caùc ngöôøi nöõ noùi: “Thaùnh giaû, chuùng toâi ñeàu laø ngöooøi keùo tô sôïi thoâ, chæ coù moät ngöôøi coù theå keùo ñöôïc tô nhoû mòn

maø thoâi", OÂ-ba-nan-ñaø noùi: "Toâi muoán gaëp coâ aáy". Khi coâ ñoù ñeán OÂ-ba-nan-ñaø baûo keùo thöû vaøi sôïi, OÂ-ba-nan-ñaø xem xong lieàn noùi: "Chöa ñöôïc mòn laém, haõy keùo laïi vaøi sôïi nöõa xem", nhö vaäy cho ñeán ba laàn, coâ aáy noùi: "Thaùnh giaû, mòn hôn nöõa toâi khoâng theå laøm ñöôïc". OÂ-ba-nan- ñaø noùi: "Taát caû caùc coâ ñeàu neân keùo tô mòn nhö theá", caùc ngöôøi nöõ noùi: "Chæ coù coâ naøy, coøn chuùng toâi ñeàu khoâng theå", OÂ-ba-nan-ñaø noùi: "Caùc coâ coù theå trao ñoåi ñeå coâ naøy keùo tô mòn coøn caùc coâ keùo tô thoâ giuùp cho coâ aáy ñöôïc khoâng?", caùc ngöôøi nöõ noùi: "Neáu coâ aáy chòu laøm thì chuùng toâi ñoàng yù". OÂ-ba-nan-ñaø noùi vôùi coâ gaùi naøy: "Neáu coâ tu phöôùc nghieäp thì neân nhaän lôøi keùo tô mòn naøy", coâ gaùi noùi: "Thaùnh giaû, keùo tô mòn phaûi maát nhieàu thì giôø, xin chôù thuùc gaáp". OÂ-ba-nan-ñaø thaáy coâ gaùi nhaän lôøi lieàn chuù nguyeän roài boû ñi, thôøi gian laâu sau môùi ñeán hoûi, caùc ngöôøi nöõ lieàn ñem tô sôïi ra cuùng, OÂ-ba-nan-ñaø nhaän tô chuù nguyeän cho hoï roài mang veà truù xöù khoe vôùi caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ ñeàu khen laø tô mòn, moät ngöôøi noùi: "Ñaïi ñöùc coù bieát thôï deät gioûi naøo coù theå deät ñöôïc tô mòn naøy khoâng?", OÂ-ba-nan-ñaø noùi: "Caùc vò khinh OÂ-ba-nan-ñaø toâi khoâng bieát hay sao?", Bí-soâ naøy noùi: "Toâi ñaâu daùm khinh, neáu ñaïi ñöùc caàn thôï deät gioûi thì neân ñeán taïi coù thôï deät teân vaø ngöôøi vôï ñeàu kheùo tay deät ñieäp, neáu hoï deät tô naøy chaéc chaén seõ thaønh chieác y toát". OÂ-ba-nan-ñaø noùi lôøi caùm ôn roài mang soá tô naøy ñeán choã thôï deät ñoù khen ngôïi ñuû lôøi nhö sau: "Ngöôøi thieän ñöôïc ngôïi khen, Tuy xa nhöng ñeàu bieát, Nhö nuùi Tuyeát cao lôùn, Moïi ngöôøi cuøng chieâm ngöôõng. Ngöôøi ngu oâm si hoaëc, Tuy gaàn chaúng ai bieát, Nhö ñeâm toái baén teân, Ñaâu ai nhìn thaáy ñöôïc". Khen roài noùi: "Tieáng taêm cuûa oâng ñoàn khaép thaønh Thaát-la-phieät, oâng thöû xem tô naøy nhö theá naøo".Thôï deät xem roài noùi: "Tô naøy raát toát, neáu deät chaéc chaén seõ thaønh ñieäp toát", OÂ-ba-nan-ñaø noùi: "Nhôø Hieàn thuû deät giuøm", thôï deät noùi: "Toâi deät thì ai traû tieàn coâng", OÂ-ba-nan-ñaø noùi: "Caùi giaù maø caùc thôï deät nhaän ñuôïc thöôøng khoâng ñuû laøm tö löông co ñôøi sau". Thôï deät nghe lôøi naøy lieàn nhìn vôï, ngöôøi vôï noùi: "Ñaïi ñöùc naøy ñaõ khen ngôïi chuùng ta, chuùng ta cuõng neân thí coâng deät ñieäp y naøy", thôï deät noùi: "Muoán deät thaønh ñieäp y toát phaûi caàn thôøi gian laâu, chôù neân thuùc gaáp", OÂ-ba-nan-ñaø chuù nguyeän roài ra veà. Thôøi gian laâu sau ñeán nhaän

SOÁ 1442 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA, Quyeån 22
330

ñieäp y roài mang veà khoe vôùi caùc Bí-soâ, caùc Bí-soâ ñeàu khen laø ñieäp y tuyeät haûo, moät ngöôøi noùi: "Neáu ñöôïc theâm tröông ñieäp thöù hai ñeå thaønh Taêng-giaø-chi hai lôùp thì caøng toát hôn". OÂ-ba-nan-ñaø nghe roài saùng hoâm sau lieàn ñaép y mang baùt vaøo thaønh ñi ñeán choã xin tô keá ñeán choã thôï deät, cuõng laëp laïi nhöõng lôøi khen nhö laàn tröôùc, thôï deät noùi: "Laàn tröôùc deät y cho Thaùnh giaû khoâng laáy tieàn coâng phaûi möôïn tieàn cuûa ngöôøi ta ñeå chi tieâu, ñeán nay con chöa traû heát, laàn naøy khoâng theå deät khoâng coâng cho Thaùnh giaû". OÂ-ba-nan-ñaø ngoù ngöôøi vôï cuûa thôï deät, thôï deät noùi: "Duø vôï

toâi coù nhaän lôøi thì toâi cuõng khoâng deät", OÂ-ba-nan-ñaø noùi: "Naøy thôï deät Thaùi Ngaïch, neáu toâi khoâng baét oâng deät ñöôïc chieác y naøy thì toâi khoâng goïi laø OÂ-ba-nan-ñaø", thôï deät noùi: "Duø thaày duøng caùch gì toâi cuõng khoâng deät". OÂ-ba-nan-ñaø böïc töùc boû ñi, vöøa ñi vöøa suy tính roài ñi ñeán nhaø cuûa ñaïi thaàn Hieàn Thieän voán laø ngöôøi quen bieát cuõ, ngöôøi giöõ cöûa noùi ñaïi thaàn ñaõ ñi ra chôï, OÂ-ba-nan-ñaø lieàn ñi ra chôï tìm ñöôïc ñaïi thaàn Hieàn Thieän ôû moät quaùn röôïu, Hieàn Thieän chaøo hoûi, OÂ-ba-nan-ñaø noùi: "Toâi cho laø oâng baän vieäc coâng, khoâng ngôø oâng laïi nhaøn roãi ôû nôi quaùn röôïu", Hieàn Thieän noùi: "Toâi nhôn vieäc coâng môùi ñeán ñaây, khoâng bieát ñaïi ñöùc tìm gaëp toâi coù vieäc gì?", OÂ-ba-nan-ñaø noùi: "Toâi coù moät ít tô muoán deät thaønh y, Hieàn thuû giuùp toâi seõ ñöôïc phöôùc", Hieàn Thieän noùi: "Toâi ñang phuïng meänh vua laøm sao giuùp ñöôïc", OÂ-ba-nan-ñaø noùi: "Ñaây laø vieäc thieän neân laøm, vì soá tô naøy laø cuûa ngöôøi tín taâm thí". Ñaïi thaàn Hieàn Thieän nghe roài lieàn baûo moät söù giaû: "Ngöôi neân tìm ñeán moät thôï deät baûo deät thaønh ñieäp y cho ñaïi ñöùc OÂ-ba-nan-ñaø", OÂ-ba-nan-ñaø noùi: "Khoâng caàn tìm ñeán thôï deät naøo khaùc, haõy ñeán choã thôï deät Thaùi Ngaïch taïi noùi ñaïi thaàn Hieàn Thieän baûo oâng ta deät". Söù giaû lieàn mang tô ñeán choã thôï deät Thaùi Ngaïch noùi: "Ñaïi thaàn Hieàn Thieän baûo toâi mang tô naøy ñeán cho oâng deät thaønh ñieäp y". Thôï deät vöøa nhìn thaáy tô lieàn noùi: "Toâi phaûi deät cho xong taám vaûi naøy", söù giaû mang tô veà noùi roõ nguyeân do, ñaïi thaàn Hieàn Thieän noùi: "Ngöôi ñeán baûo thôï deät deät ñieäp y naøy tröôùc, deät taám vaûi kia sau". Söù giaû mang tô trôû laïi, thôï deät noùi: "Toâi khoâng theå vöôït thöù lôùp deät ñieäp y naøy tröôùc ñöôïc", söù giaû mang tô trôû veà baùo laïi, ñaïi thaàn noùi: "Neáu vaäy ngöôi haõy mang tô trôû laïi baûo thôï deät cöù theo thöù lôùp maø deät, ta seõ traû tieàn coâng". Söù giaû lieàn mang tô trôû laïi, OÂ-ba-nan-ñaø ñi theo noùi vôùi söù giaû: "Ngöôi ñeán choã thôï deät noùi raèng ñaïi thaàn Hieàn Thieän ra lònh ngöôi phaûi deät ñieäp y naøy, neáu thôï deät noùi khoâng theå deät ñöôïc thì ngöôi neân naém laáy ñaàu toùc cuûa oâng ta, ñaùnh vaøo xöông soáng cuûa oâng ta, neáu oâng ta keâu la thì tòch thu heát ñoà ngheà cuûa oâng ta; neáu vôï oâng ta chaïy ñeán keâu khoùc thì keùo baø ta ra ngoaøi. Ngöôi neân noùi vôùi

hai vôï choàng hoï raèng: "Neáu hai vôï choàng ngöôøi choáng cöï laïi lònh cuûa ñaïi thaàn Hieàn Thieän thì ñaïi vöông Thaéng Quang seõ phaït vôï choàng ngöôi naêm traêm kim tieàn". Neáu hoï chòu deät thì ngöôi neân maéng hoï raèng: Neáu tröôùc ngöôi nhaän deât ñieäp y thì ñaïi thaàn kia ñaõ traû cho ngöôi nhieàu tieàn, ñaâu phaûi chòu khoå nhö theá naøy, ta cuõng khoâng phaûi tôùi lui nhoïc meät". Söù giaû ñeán choã thôï deät laøm y theo lôøi OÂ-ba-nan-ñaø ñaõ chæ daïy cho ñeán caâu: "Vôï choàng ngöôi choáng traùi lònh cuûa ñaïi thaàn, vua Thaéng Quang seõ phaït vôï choàng ngöôi naêm traêm kim tieàn", vôï cuûa thôï deät nghe roài lieàn noùi vôùi choàng: "Neáu chuùng ta bò haï nguïc ai seõ cöùu chuùng ta, chuùng ta neân nhaän lôøi deät dieäp y naøy ñi", thôï deät lieàn noùi vôùi söù giaû: "OÂng haõy ñeå tô laïi ñoù, toâi seõ deät theo yù oâng". Söù giaû lieàn ñeå tô laïi roài ñi, luùc ñoù thôï deät noùi vôùi vôï: "Toâi seõ khieán cho kia maát tô laïi khoâng thaønh y toát", ngöôøi vôï

noùi: “Sa moân aáy thuoäc loaïi haøo phuù, neáu khoâng deät thaønh y toát oâng ta seõ khoâng buoâng tha, vôi choàng ta seõ bò khoå sôû nöõa”. Thôi deät vaát vaû deät xong ñieäp y, OÂ-ba-nan-ñaø ñeán laáy maø vaãn khoâng traû tieàn coâng deät khieán thôi deät cheâ traùch maéng raèng: “Sa moân Thích töû taïo haïnh aùc, chaúng phaûi phaùp sa moân, taïi sao töi xin tô sôii roài caäy theá löïc cuûa vua quan baét buoäc thôi deät khoâng phaûi hoï haøng deät y cho mình”. Caùc Bí-soâ nghe bieát ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät nhoùm hoïp caùc Bí-soâ... cho ñeán caâu: ... Nôi Tyø-naïi-da cheá hoïc xöù naøy cho caùc Bí-soâ nhö sau: “Neáu laïi coù Bí-soâ töi xin tô taèm baûo thoï deät khoâng phaûi hoï haøng deät thaønh y, khi ñöôïc y phaïm Ni-taùt-kyø-ba-daät-ñeå-ca” Neáu laïi coù Bí-soâ laø chæ cho OÂ-ba-nan-ñaø. Töi xin tô taèm laø xin hoaëc moät löôïng hay nöûa löôïng... Baûo thôi deät khoâng phaûi hoï haøng: Thôi deät laø ngöôøi deät thueâ. Trong hoïc xöù naøy töôùng phaïm nhö theá naøo? Bí-soâ xin tô sôii töø ngöôøi khoâng phaûi hoï haøng, baûo thôi deät khoâng phaûi hoï haøng ñeàu phaïm AÙc-taùc, khi ñöôïc y phaïm Xaû ñoïa. Bí-soâ xin tô töø ngöôøi khoâng phaûi hoï haøng baûo thôi deät laø hoï haøng deät thaønh y, khi xin phaïm AÙc-taùc khi ñöôïc y khoâng phaïm. Bí-soâ xin tô töø ngöôøi thuoäc hoï haøng, baûo thôi deät khoâng phaûi hoï haøng deät thaønh y, khi xin khoâng phaïm, khi ñöôïc y phaïm Xaû ñoïa. Bí-soâ ñeán ngöôøi thuoâc hoï haøng xin tô baûo thôi deät laø hoï haøng deät thaønh y thì ñeàu khoâng phaïm. Bí-soâ xin tô töø ngöôøi khoâng phaûi hoï haøng roài töi deät laáy, khi xin phaïm AÙc-taùc, khi thaønh y cuõng phaïm AÙc-taùc. Bí-soâ xin tô töø ngöôøi baø con roài töi deät laáy, khi xin khoâng phaïm, khi thaønh y phaïm AÙc-taùc, neáu traû tieàn coâng cho thôi deät thì khoâng phaïm. Khoâng phaïm nöõa laø ngöôøi phaïm ban ñaàu hoaëc si cuoàng taâm loaïn bò thoáng naõo böùc baùch.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.